

DRAAIBOEK BASISTRAINING

EMOTIONALLY FOCUSED THERAPY VOOR THERAPEUTEN

L.A.J. (BERRY)AARNOUDSE
EFT NETWERK NEDERLAND
1 DECEMBER 2016

Inhoudsopgave

Inleiding	2
<i>Emotionally Focused Therapy als psychotherapeutische methodiek voor de behandeling van partner-relaties.</i>	2
Hoofdstuk 1 Doel, werkwijze en eindtermen van de basistraining EFT	3
<i>Werkwijze en didactische werkvormen.</i>	4
<i>Inspanningen die verwacht wordt van de deelnemers</i>	4
<i>Docent</i>	4
<i>Werkervaring & opleiding</i>	5
<i>Organisatie van de basistraining EFT</i>	5
<i>Locaties waar de training gegeven wordt</i>	5
Hoofdstuk 2: Vierdaagse basistraining Emotionally Focused Therapy (Externship)	5
<i>Kader en positie van de basistraining EFT</i>	5
<i>Verplichte Literatuur</i>	5
<i>Toetsvorm</i>	6
<i>Programma Dag 1</i>	7
<i>Programma Dag 2</i>	8
<i>Programma Dag 3</i>	9
<i>Programma Dag 4</i>	10
Bijlage 1 Literatuurvoorbereiding in Engels en /of Nederlands	11
Bijlage 2 EFT Research	13

Inleiding

Emotionally Focused Therapy als psychotherapeutische methodiek voor de behandeling van partnerrelaties.

Emotionally Focused Therapy (EFT) is een vorm van relatietherapie, ontworpen door Sue Johnson. De therapie is werkzaam voor paren die verwijdering ervaren of vastlopen in een patroon van conflicten. Partners kunnen verstrikt raken in een patroon van negatieve reacties, die het gevoel van verbondenheid en veiligheid aantasten.

EFT helpt paren zich bewust te worden van de gevoelens en verlangens die onder dit patroon liggen, zodat dit doorbroken kan worden. De onderlinge verbondenheid wordt vergroot, zowel in de basis van de relatie als in het dagelijks leven. Partners leren om ruzies of vernietigende dialogen om te buigen naar gesprekken waar men steun kan vragen en bieden.

Onderzoek heeft uitgewezen dat EFT geschikt is voor paren van verschillende geaardheid, culturele achtergrond, in verschillende levensfasen en ook bij paren die te maken hebben met verlies, depressie en trauma. In de EFT komen diverse perspectieven bij elkaar: de hechtingstheorie, het systemische of interpersoonlijke perspectief en het

experiëntiële of intra-persoonlijke perspectief.

Uit wetenschappelijk onderzoek naar EFT blijkt dat EFT een sterk positief effect op de verbondenheid in een partnerrelatie heeft; de stabiliteit van de resultaten sterk is (er is heel weinig terugval); EFT effectief is bij diverse paren, ook bij psychische of lichamelijke klachten.

In bijlage 2 vindt u een samenvatting van de lijst van onderzoeken en commentaren en onderzoek van Emotionally Focused Therapy research. (update juni 2016)

In 2017 worden de toelatingscriteria voor deelname aan de basistraining aangescherpt.

De basistraining EFT is alleen voor personen die gecertificeerd kunnen worden volgens de ICEEFT-richtlijnen. De EFT training voor therapeuten behoudt het focus op relatietherapie als psychotherapeutische methode, welke procesgericht is, en die verdieping biedt op de al bestaande (psycho)therapeutische kennis. Het is een specialisatie voor therapeuten die werken met (echt)paren en gezinnen in de geestelijke gezondheidszorg.

EFT Basistrainingen (Externships) is vanaf 2017 zijn alleen toegankelijk voor:

- *Psychiaters, psychotherapeuten, klinisch psychologen, GZ-psychologen, met een BIG-registratie, en personen in een gevorderde fase van hun opleiding tot een van de bovengenoemde beroepsgroepen, óf*
- *Voor diegenen die lid zijn van een specialistische psychotherapievereniging, of in gevorderde fase zijn van opleiding tot lidmaatschap van een specialistische psychotherapievereniging én*
- *Uitsluitend voor diegenen in bovengenoemde beroepsgroepen die (echt)paren en gezinnen (gaan) behandelen.*

Hoofstuk 1 Doel, werkwijze en eindtermen van de basistraining EFT

Cursisten kunnen complexe partnerrelatieproblematiek in het licht van de hechtingstheorie begrijpen en hebben kennis en vaardigheden om volgens het model van EFT te kunnen werken. Cursisten kunnen in PRT bewerkstelligen dat partners mogelijke reacties op elkaar vergroten en hun arsenaal aan reacties uitbreiden, zodat zij in staat zijn hun emotionele reacties anders te reorganiseren, waardoor ook interactionele posities veranderen ten opzichte van elkaar. Zij doen dit door aan een veilige(re) binding tussen de partners te werken.

Aan het einde van deze training kunnen cursisten methodisch en systematisch werken met echtparen waarbij zij het EFT model als “roadmap” hanteren

Sinds 2008 worden deze EFT trainingen als bij- en nascholing geaccrediteerd door de NVRG, FGzPT, VCgP, NIP, Registerplein, NVVP, SKB, V&V
Vanaf 2017 zullen de accreditatie aanvragen aangepast worden aan de nieuwe toelatingscriteria.

Werkwijze en didactische werkvormen.

In de basistraining komen onderstaande werkvormen aan bod:

- Iedere cursusdag staat een stap van het therapieproces centraal, zodat na 4 dagen alle stappen in het EFT proces zijn uitgewerkt en verdiept.
- Literatuurbespreking; inleidingen, er zijn enkele PowerPointpresentaties.
- Inoefenen van nieuwe werkwijzen middels rollenspelen
- Bestuderen van Engels- en Nederlandstalig video-instructie materiaal, er wordt gebruik gemaakt van opnames van sessies door (Nederlandstalige) EFT trainers.
- Bijwonen van een live sessie, met de deelnemersgroep wordt deze nabesproken
- Inbrengen en bespreken van cursusmateriaal
Door (zelf)observatie oefeningen wordt van de cursist gevraagd te reflecteren over zijn/haar werk, attitude en zienswijze.

Inspanningen die verwacht wordt van de deelnemers

- Deelnemers van de basistraining hebben minimaal een door de NVRG erkende basiscursus systeemtherapie met goed gevolg afgerond of zijn nog in opleiding daartoe.
- Cursisten bereiden de cursusdagen voor door opgegeven literatuur te bestuderen.
- De cursist heeft in zijn/haar praktijk de mogelijkheid om partnerrelatie therapie te geven en heeft de gelegenheid om dit op video te zetten. Recent opgedane praktijkervaringen worden als cursusmateriaal ingebracht
- Het cursusmateriaal wordt gepresenteerd middels een introductie (conceptualisatie)

Docent

Dhr. L.A.J. (Berry) Aarnoudse,
Ingeschreven in het BIG register als: Psychotherapeut onder nr. 09005554716
Kamer van Koophandel nr. 17231570
CRKBO register

Lid van de Vereniging voor Gedragstherapie en Cognitieve Therapie (VCGT),
Nederlandse Vereniging voor Relatie- en Gezinstherapie (NVRG),
Landelijke Vereniging van Vrijgevestigde Psychologen en Psychotherapeuten (LVVP),
Vereniging voor Kinder- en Jeugdpsychotherapie (VKJP),
Nederlandse Vereniging voor Cliëntgerichte Psychotherapie (VCgP).
Internationaal gecertificeerd EFT therapeut, supervisor en trainer.
Oprichter EFT Centrum Zuid Nederland, EFT Netwerk Nederland en
Organisator Creating Connections Conference

Werkervaring & opleiding

- 1976 - 1989 Werkzaam als verpleegkundige in een algemeen en psychiatrisch ziekenhuis en de spoedeisende ambulancedienst
- 1989 - 2001 SPV bij de Adolescentenzorg en crisisdienst RIAGG Breda
- 2001 - 2008 Psychotherapeut i.o Reinier van Arkel-groep 's-Hertogenbosch,
- 2003 - heden BIG registratie psychotherapeut. Vrijgevestigde psychotherapie praktijk
- 2011 - heden ICEEFT erkende EFT trainer
- 2013 - 2104 Praktijkbegeleider psychotherapie praktijk Psyche
- 2014 – heden Oprichter EFT Centrum Zuid Nederland.

Organisatie van de basistraining EFT

Er worden door EFT Netwerk Nederland 2 trainingen per jaar gegeven.

Tijd: 9.00 uur – 17.00 uur

Totale directe tijd per training: 4 x 7 uur = 28uur

Studiebelasting 5 uur per trainingsdag = 20 uur

Locaties waar de training gegeven wordt

- Praktijk voor psychotherapie
Kerkhovensestraat 19
5061 PJ Oisterwijk
- Fletcher Hotel Boschoord
Gemullehoekenweg 138
Oisterwijk – Noord Brabant
- Fletcher Hotel Het Witte Huis
Birkenstraat 100
Soest – Zuid Holland

Hoofdstuk 2: Vierdaagse basistraining Emotionally Focused Therapy (Externship in EFT)

Kader en positie van de basistraining EFT

Deze cursus leidt op tot het eerste opleidingsniveau; die van Basis EFT-therapeut. Deze cursus is erkend door ICEEFT, het opleidingsinstituut voor Emotionally Focused Therapy in Ottawa, Canada.

De EFT training biedt verdieping op de al bestaande (psycho)therapeutische kennis. en focused op relatietherapie als psychotherapeutische methode, welke procesgericht is. Het is een specialisatie voor therapeuten die werken met (echt)paren en gezinnen in de geestelijke gezondheidszorg.

Verplichte Literatuur

- Susan M. Johnson, EdD, University of Ottawa. Lorrie L. Brubacher, MEd, Greensboro, North Carolina. (2016) Chapter 17 of the Handbook of family therapy. Empiricism and Art
- Johnson, S.M., Bradley, B., Furrow, J., Lee, A., Palmer, G., Tilley, D., & Woolley, S. (2005) Becoming an Emotionally Focused Therapist: The Workbook New York: Brunner /Routledge.
- of de Nederlandstalige versie: Veilig Verbinden. Johnson, S.M., Bradley, B., Furrow, J., Lee, A., Palmer, G., Tilley, D. & Woolley, S. (2005)
- Greenberg, L., & Johnson, S.M., (1988) Emotionally Focused Therapy for Couples New York: Guilford Press

Aanbevolen literatuur

- Veronica Kallos-Lilly and Jennifer Fitzgerald. (2014) An Emotionally Focused Workbook for Couples: The Two of Us
- Bradley, B. and Furrow, J. (2013) Emotionally Focused Couple Therapy for Dummies
- Johnson, S.M. (2005). Emotionally Focused Couple Therapy with Trauma Survivors, Strengthening Attachment Bond
- The Practice of Emotionally Focused Couple Therapy: Creating Connection (Basic Principles Into Practice Series)

Toetsvorm

De training wordt getoetst aan het einde van de training met een vragen/evaluatie lijst.

Programma Dag 1

Thema dag 1

- Theoretische inleiding over hechting in volwassen relaties en plaatsbepaling van EFT in het veld van de relatietherapie.
- Theorie van de emoties.

Fase van de therapie:

Fase 1: Stap 1 en 2

Aan de orde komt:

- De theorie van de liefde. Wat zijn de krachten die een relatie maken, in stand houden of juist stuk maken. De hechtingsgeschiedenis van de partners.
- De basis van het EFT-model: integratie van experiëntieel en systemisch perspectief.
- Een overzicht van de veranderingsprocessen, fases en stappen.
- Assessment: het in kaart brengen van de problemen en (contra) indicaties.
- Rollenspel om te oefenen met het uitvragen van de interacties en het in een cirkel plaatsen van gedragingen en percepties.

Dagindeling

09.00-09.30 Welkom en introductie van deelnemers, trainer en shadowers.

09.30-10.00 Introductie in EFT.

10.00-11.30 Relatieproblemen

10.30- 11.00 Hechtingstheorie

11.00-11.15 Pauze

11.15-12.30 Introductie en uitleg Stap 1 het EFT model

12.30-13.30 Lunchpauze

13.30-14.30 Introductie en uitleg Stap 2 het EFT model

14.30-15.00 Training Video / Discussie

15.00-15.15 Pauze

15.15-16.00 Interventies

16.00-16.30 Rollenspel

16.30-17.00 Wrap up of the day : samenvatting dag 1 / evaluatie

Programma Dag 2

Thema dag 2

- Emoties in context van de cirkel.
- Op weg naar de-escalatie.

Fase van de therapie:

Fase 1: Stap 3 en 4

Aan de orde komt:

- Onderscheid tussen de secundaire- en primaire emoties.
- Het begrijpen en bewust worden hoe deze emoties een rol spelen in de cirkel die partners ongewenst creëren.
- Bestuderen van videomateriaal dat de verschillende aspecten van deze eerste fase belicht. Interventies worden geoefend zodat de cursisten aan het eind van de twee dagen een eerste handvat hebben om mee aan de slag te gaan.
- Net als op andere dagen zijn ook nu persoonlijke oefeningen een onmiskenbaar onderdeel om het proces aan den lijve te ervaren en wat de effecten zijn van EFT interventies.

Dagindeling

09.00-09.45 Welkom - Terugblik op dag 1. Gelegenheid tot vragen stellen

09.45-10.45 Training met video

10.45-11.00 Discussie

11.00-11.15 Pauze

11.15-12.30 Introductie en uitleg Stap 3 EFT Model

12.30-13.30 Lunchpauze

13.30-15.00 Training Video –Rollenspel –Discussie

15.00-15.15 Pauze

15.15-16.00 Introductie en uitleg Stap 4 EFT Model

16.00-16.30 Rollenspel

16.30-17.00 Wrap up of the day: samenvatting dag 1 & 2 / evaluatie

Programma Dag 3

Thema dag 3:

- Bereiken van de-escalatie.
- Betrokkenheid verdiepen.

Fase van de therapie:

Overgang Fase 2, stappen 5, 6 en 7

Aan de orde komt:

- Casus presentatie- live sessie of videoband bekijken, discussie hierover
- Taken en interventies in het EFT proces.
- Het valideren, reflecteren, empathisch gissen.
- Belangrijke verandermomenten in fase 2: de verdieping van de gevoelde betrokkenheid.
- Het doorwerken van de onderliggende emoties, hechtingsbehoeften en hechtingsangsten. Het stimuleren dat de ander de beleving van de partner aanvaardt. Nieuwe wijzen van uitspreken naar elkaar (enactment als belangrijkste interventie).
- Persoonlijke oefening en rollenspel

Dagindeling

09.00-09.30 Welkom / Terugblik op dag 1&2. Gelegenheid tot vragen stellen

9.30 - 11.00 Livesessie

11.00-11.15 Pauze

11.15-12.30 Nabespreking live sessie; koppeling met theorie

12.30-13.30 Lunchpauze

13.30-14.30 Introductie en uitleg Stap 5 & 6 EFT Model

14.30-15.00 Training Video / Discussie

15.00-15.15 Pauze

15.15-16.00 Introductie en uitleg Stap 7 EFT Model + interventies

16.00-16.30 Training Video / Discussie

16.30-17.00 Wrap up of the day: samenvatting dag 1 & 2 +3 / evaluatie

Programma Dag 4

Thema dag:4

- Consolidatie
- EFT met traumakoppels.

Fase van de therapie:

De therapiefasen worden nogmaals belicht en als extra nadruk fase 3: stappen 8 en 9

Aan de orde komt:

Samenvattend overzicht van het totaalproces van de therapie; fase 1-3, de verdieping
Nu de hechting tussen partner opnieuw wordt gedefinieerd kan het gaandeweg mogelijk worden gemaakt dat er nieuwe oplossingen ontstaan voor oude problemen in de relatie. De therapeut spiegelt het interactieproces van het paar en valideert nieuwe responsen en emoties die ze delen en uitspreken. Dit kan nu met veel minder leiding door de therapeut en met minder intensiteit dan in de voorgaande sessies.
Consolidatiefase: hoe de winst van de verandering kan worden behouden en de veilige band kan worden gekoesterd.

Als extra thema deze dag: EFT met traumakoppels; “Attachment injuries” en vergeving
Persoonlijke oefening en rollenspel

Dagindeling

09.00-09.30 Welkom; Terugblik op dag 1,2 en 3 en gelegenheid tot vragen stellen

09.30-10.00 Introductie en uitleg Stap 8 & 9 EFT Model

10.00-11.00 Training – video

11.11-11.15 Pauze

11.15-12.30 Discussie n.a.v. video

12.30-13.30 Lunchpauze

13.30-15.00 Trauma slachtoffers en hechtings kwetsuren

15.00-15.15 Pauze

15.15-16.00 Video trauma slachtoffers

16.00-17.45 Wrap up of the day: samenvatting dag 1 & 2 +3 / evaluatie Samenvatting

16.45-17.00 Afsluiting

Bijlage 1 Literatuurvoorbereiding in Engels en /of Nederlands

<p>Uitwerking literatuur voorbereiding aan de hand van het EFT Model - Engelstalig Becoming an Emotionally Focused Couple Therapist , Workbook by Susan M. Johnson (392 pag)</p>	
<p>Dag 1 Steps 1 - 2 The treatment process Assessment and Cycle Blz.103 - 141 Steps 3 - 4 De-escalation Blz. 141 - 165</p>	
<p>Dag 2 Steps 5 -6 De-escalation Blz. 141 - 165 Stappen 5 - 6 Expanding and heightening emotion Blz. 165 - 193</p>	
<p>Dag 3 Step 7 & key events Re-engagement and softening Blz. 193 - 239 Steps 8 - 9 Consolidation Blz. 239 -257</p>	
<p>Dag 4 Section III De therapeut als instrument in therapie. Het omgaan met eigen emoties. Section III Wounds and traumas Forgiveness and healing Blz. 277 - 293</p>	

Uitwerking literatuur voorbereiding aan de hand van het EFT Model -
 Nederlandstalig
 Vertaling : **Veilig Verbinden** ISBN 978-90-816169-11

Dag 1 Stappen 1 en 2 Blz. 1 - 117 Stappen 3 en 4 Blz. 133 - 147
Dag 2 Stappen 5 en 6 Blz. 147 - 168 Stappen 5 en 6 Blz. 168 - 183
Dag 3 Stap 7 Blz. 183 - 196 Stappen 8 en 9
Dag 4 Relatie en trauma Blz. 254 - 262

Bijlage 2 EFT Research

Following the short summary is a list of studies and commentaries on Emotionally Focused Therapy research.

Short Summary of EFT Research

Question: Does EFT conform to any “Gold” standard in terms of research validation and the standards set out for psychotherapy?

In terms of the gold standard set out by bodies such as APA for psychotherapy research, EFT epitomizes the very highest level set out by this standard. Over the last 30 years, the EFT research program has systematically covered all the factors set out in optimal models of psychotherapy research.

The meta-analysis (Johnson et al, 1999) of the four most rigorous outcome studies conducted before the year 2000, showed a larger effect size (1.3) than any other couple intervention has achieved to date. Studies consistently show excellent follow-up results, and some studies show that significant progress continues after therapy. EFT has a body of process research showing that change does indeed occur in the way that the theory suggests. This level of linkage between in-session process and rigorous outcome measurement is unusual in the field of psychotherapy.

EFT is the only model of couple intervention that uses a systematic empirically validated theory of adult bonding as the basis for understanding and alleviating relationship problems. The generalizability of EFT across different kinds of clients and couples facing co-morbidities such as depression and PTSD has been examined and results are consistently positive. Outcome and process research addressing key relationship factors, such as the forgiveness of injuries, has also been conducted with positive results. EFT studies are generally rigorous and published in the best peer reviewed journals.

In brief, EFT researchers can show that, as set out in the Johnson 2004 seminal text, *Creating Connection: The Practice of Emotionally Focused Couple Therapy*, EFT works very well, results last, we know HOW it works so we can train therapists to intervene efficiently and we know it works across different populations and problems. It also links congruently to other bodies of research such as those examining the nature of relationship distress and adult attachment processes.

Recent research involves outcome studies of couples facing trauma and stressful events (the Dalton and MacIntosh studies, and a study on EFT effects on attachment security with an fMRI component.) The fMRI study shows that EFT changes the way contact with a partner mediates the effect of threat on the brain. A short video, *Soothing the Threatened Brain*, summarizing this study can be viewed on drsuejohnson.com/videos. There is an outcome study in progress of the new educational program based on EFT (*Hold Me: Conversations for Connection*). A pilot study has also been completed at the VA in Baltimore on EFT with veteran couples dealing with PTSD.

Completed and ongoing EFT research consistently supports the efficacy of the Emotionally Focused Therapy model.

Rev. 23 – June 2016

Outcome Research

1. Wiebe, S.A., & Johnson, S.M. (2016) "Emotionally Focused Couple Therapy Research in the Last Decade." *Family Process* (Research summary – in press.)
2. Burgess-Moser, M., Johnson, S. M., Dagleish, T., Lafontaine, M., Wiebe, S., & Tasca, G. (2015). "Changes in relationship-specific attachment in Emotionally Focused Couple Therapy." *Journal of Marital and Family Therapy*, 42(2), 231-245.
3. Elliott, C., Wiebe, S. A., Johnson, S. M. & Tasca, G. A. (2015). "Attachment & sexual satisfaction in emotionally focused therapy for couples." (Manuscript in preparation.)
4. Dagleish, T.L., Johnson, S.M., Burgess Moser, M., Lafontaine, M. F., Wiebe, S.A. & Tasca, G.A. (2015). "Predicting change in marital satisfaction throughout Emotionally Focused Couple Therapy." *Journal of Marital and Family Therapy*, 41(3), 276-291.
5. Soleimani, A.A., Najafi, M., Ahmadi, Kh., Javidi, N., Hoseini Kamkar, E., & Mahboubi, M. (2015). "The effectiveness of emotionally focused couples therapy on sexual satisfaction and marital adjustment of infertile couples with marital conflicts." *International Journal of Fertility and Sterility*, 9(3), 393-402.
6. Wiebe, S., Johnson, S. M., Burgess-Moser, M., Dagleish, T., Lafontaine, M., & Tasca, G. (2014) "Two-year follow-up outcomes in Emotionally Focused Couple Therapy." (Manuscript in review.)
7. Mehr, S.E., Bahrami, F., Karami, B., Mehr, Y.E., Hedayati, A.M., Ahmadi, S. & Rozeyan, A. (2014) "Studying the effect of emotion focused therapy on couples' attachment styles." *MAGNT Research Report*, Vol.2(5), 595-602.
8. Ahmadi, F.S., Zarei, E. & Fallahchai, S.R. (2014). "The Effectiveness of Emotionally-Focused Couple Therapy in Resolution of Marital Conflicts between the Couples Who Visited the Consultation Centers." *Journal of Education and Management Studies*, 4(1), 118-123.
9. Soltani, M., Shairi, M.R., Roshan, R., & Rahimi, C. (2014). "The Impact of Emotionally Focused Therapy on Emotional Distress in Infertile Couples." *International Journal of Fertility and Sterility*, 7(4): 337-344.
10. Johnson, S.M., Burgess Moser, M., Beckes, L., Smith, A., Dagleish, T., Halchuk, R., Hasselmo, K., Greenman, P.S., Merali, Z. & Coan, J.A. (2013). "Soothing the threatened brain: Leveraging contact comfort with Emotionally Focused Therapy." *PLOS ONE*, 8(11): e79314.
11. Dalton, J., Greeman, P., Classen, C., & Johnson, S. M. (2013). "Nurturing Connections in the Aftermath of Childhood Trauma: A randomized controlled trial of Emotionally Focused Couple Therapy (EFT) for Female Survivors of Childhood Abuse." *Couple and Family Psychology: Research and Practice*, Vol.2(3), 209-221.
12. McLean, L.M., Walton, T., Rodin, G., Esplen, M.J., & Jones, J.M. (2013). "A couple-based intervention for patients and caregivers facing end-stage cancer: outcomes of a randomized controlled trial." *Psycho-Oncology*, 22(1), 28-38.

Rev. 23 – June 2016

13. [Soltani, M., Molazadeh, J., Mahmoodi, M., & Hosseini, S. \(2013\)](#). "A Study on the effectiveness of Emotionally Focused Couple Therapy on Intimacy of Couples." *Social and Behavioral Sciences*, Vol.82, 461-465.
14. [Denton, W.H., Wittenborn, A.K., & Golden, R.N. \(2012\)](#). "Augmenting antidepressant medication treatment of depressed women with emotionally focused therapy for couples: A randomized pilot study." *Journal of Marital and Family Therapy*, Vol.38, Supplement s1, 23-38.
15. [Halchuk, R., Makinen, J. & Johnson, S. M. \(2010\)](#). "Resolving Attachment Injuries in Couples using Emotionally Focused Therapy: A 3 year follow-up." *Journal of Couple and Relationship Therapy*, 9, 31-47.
16. [Honarparvaran, N., Tabrizy, M., & Navabinejad, Sh. \(2010\)](#). "The efficacy of emotionally focused couple therapy (EFT-C) training with regard to reducing sexual dissatisfaction among couples." *European Journal of Scientific Research*, 43(4), 538-545.
17. [MacIntosh, H.B. & Johnson, S. \(2008\)](#). "Emotionally focused therapy for couples and childhood sexual abuse survivors." *Journal of Marital and Family Therapy*, 34(3), 298-315.
18. [Naaman, S., Johnson, S.M., & Radwan, K. \(2008\)](#). "Evaluation of the clinical efficacy of emotionally focused therapy on psychological adjustment of couples facing early breast cancer," (Doctoral Dissertation). School of Clinical Psychology, University of Ottawa, Canada.
19. [Couture-Lalande, M.-E., Greenman, P.S., Naaman, S. & Johnson, S.M. \(2007\)](#) "La thérapie de couple axée sur l'émotion (EFT) pour traiter les couples dont la femme a le cancer du sein: Une étude exploratoire / Emotionally focused therapy (EFT) for couples with a female partner who suffers from breast cancer: an exploratory study." *Psycho-Oncology*, 1(4), 257–264. (Journal of the Psychological, Social and Behavioral Dimensions of Cancer).
20. [Makinen, J. A. & Johnson, S. \(2006\)](#). "Resolving Attachment Injuries in Couples using EFT: Steps Toward Forgiveness and Reconciliation." *Journal of Consulting and Clinical Psychology*. 74(6), 1055-1064.
21. [Dessaulles, A., Johnson, S. M. & Denton, W. \(2003\)](#). "Emotion Focused Therapy for Couples in the Treatment of Depression: A Pilot Study." *American Journal of Family Therapy*, 31(5), 345-353.
22. [Clothier, P., Manion, I., Gordon-Walker, J. & Johnson, S. M. \(2002\)](#). "Emotionally Focused Interventions for Couples with Chronically Ill Children: A two year follow-up." *Journal of Marital and Family Therapy*, 28(4), 391-398.
23. [Denton, W., Burleson, B., Clark, T., Rodriguez, C. & Hobbs, B. \(2000\)](#). "A Randomized Trial of Emotionally Focused Therapy for Couples in a Training Clinic." *Journal of Marital and Family Therapy*, 26(1), 65-78.
24. [Johnson, S., Hunsley, J., Greenberg, L. & Schindler, D. \(1999\)](#). "Emotionally Focused Couples Therapy: Status & challenges (A meta-analysis)." *Journal of Clinical Psychology: Science and Practice*, 6(1), 67-79.
NOTE: Also listed under Meta-Analyses
25. [Johnson, S., Maddeaux, C. & Blouin, J. \(1998\)](#). "Emotionally Focused Family Therapy for Bulimia: Changing Attachment Patterns." *Psychotherapy: Theory, Research & Practice*, 35(2), 238-247.

26. [Gordon-Walker, J., Johnson, S., Manion, I. & Cloutier, P. \(1996\)](#). "Emotionally Focused Marital Intervention for Couples with Chronically Ill Children." *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 64(5), 1029-1036.
27. [McPhee, D., Johnson, S.M. & van der Veer, M.C. \(1995\)](#). "Low sexual desire in women: The effects of marital therapy." *Journal of Sex and Marital Therapy*, 21(3), 159-182.
28. [Dandeneau, M. & Johnson, S. \(1994\)](#). "Facilitating Intimacy: Interventions and Effects." *Journal of Marital and Family Therapy*, 20(1), 17-33.
29. [Goldman, A. & Greenberg, L. \(1992\)](#). "Comparison of Integrated Systemic and Emotionally Focused Approaches to Couples Therapy." *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 60(6), 962-969.
30. [James, P. \(1991\)](#). "Effects of a Communication Training Component Added to an Emotionally Focused Couples Therapy." *Journal of Marital and Family Therapy*, 17(3), 263-275.
31. [Johnson, S. & Greenberg, L. \(1985\)](#). "Emotionally Focused Couples Therapy: An Outcome Study." *Journal of Marital and Family Therapy*, 11(3), 313-317.
32. [Johnson, S. & Greenberg, L. \(1985\)](#). "The Differential Effects of Experiential and Problem Solving Interventions in Resolving Marital Conflict." *Journal of Consulting & Clinical Psychology*, 53, 175-184. (EFT, CBT and controls tested.)

Process & Predictors Research

1. [Dalgleish, T.L., Johnson, S. M., Burgess Moser, M., Wiebe, S.A. & Tasca, G.A. \(2015\)](#). "Predicting Key Change Events in Emotionally Focused Couple Therapy." *Journal of Marital and Family Therapy*, 41(3), 260-275.
2. [Sandberg, J.G., Brown, A.P., Schade, L.C., Novak, J.R., Denton, W.H. & Holt-Lundstad, J. \(2015\)](#). "Measuring Fidelity in Emotionally Focused Couples Therapy (EFT): A Pilot Test of the EFT Therapist Fidelity Scale." *The American Journal of Family Therapy*, 43(3), 251-268.
3. [Schade, L.C., Sandberg, J.G., Bradford, A., Harper, J.M., Holt-Lunstad, J. & Miller, R.B. \(2015\)](#) "A Longitudinal View of the Association Between Therapist Warmth and Couples' In-Session Process: An Observational Pilot Study of Emotionally Focused Couples Therapy." *Journal of Marital and Family Therapy*, 41(3), 292-307.
4. [McRae, T.R., Dalgleish, T.L., Johnson, S.M., Burgess-Moser, M., & Killian, K.D. \(2014\)](#). "Emotion Regulation and Key Change Events in Emotionally Focused Couple Therapy." *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 13(1), 1-24.
5. [Wiebe, S., Johnson, S. M., Burgess-Moser, M., Dalgleish, T., Lafontaine, M., & Tasca, G. \(2014\)](#) "Predictors of follow-up outcomes in Emotionally Focused Couple Therapy." (Manuscript in review.)
6. [Greenman, P., & Johnson, S. \(2013\)](#). "Process Research on EFT for Couples: Linking Theory to Practice." *Family Process, Special Issue on Couple Therapy*, 52(1), 46-61.

7. Zuccarini, D.J., Johnson, S.M., Dalgleish, T. & Makinen, J. (2013). "Forgiveness and reconciliation in Emotionally Focused Therapy for Couples: The Client Change Process and Therapist Interventions." *Journal of Marriage and Family Therapy*, 39(2), 148-162.
8. Swank, Lauren E. & Wittenborn, Andrea K. (2013) "Repairing Alliance Ruptures in Emotionally Focused Couple Therapy: A Preliminary Task Analysis". *The American Journal of Family Therapy*, 41(5), 389-402.
9. Furrow, J.L., Edwards, S.A., Choi, Y., & Bradley, B. (2012). "Therapist presence in emotionally focused couple therapy blamer softening events: promoting change through emotional experience." *Journal of Marital and Family Therapy*, Vol.38, Supplement s1, 39-49.
10. Wittenborn, A.K. (2012). "Exploring the Influence of the Attachment Organizations of Novice Therapists on their Delivery of Emotionally Focused Therapy for Couples." *Journal of Marital and Family Therapy*, Vol.38, Supplement s1, 50-62.
11. Denton, W., Johnson, S. & Burleson, B. (2009). "Emotion-Focused Therapy-Therapist Fidelity Scale (EFT-TFS): Conceptual Development and Content Validity." *Journal of Couple and Relationship Therapy*, 8(3), 226-246.
12. Bradley, B. & Furrow, J. L. (2004). "Toward a Mini-theory of the Blamer Softening Event: Tracking the Moment-by-Moment Process." *Journal of Marital and Family Therapy*, 30(2), 233-246.
13. Talitman, E. & Johnson, S. (1997). "Predictors of Success in Emotionally Focused Marital Therapy." *Journal of Marital & Family Therapy*, 23(2), 135-152.
It is interesting to note that in this study, couples continued to significantly improve from the end of therapy to follow-up.
14. Greenberg, L.S., Ford, C., Alden, L. & Johnson, S.M. (1993). "In-session change in emotionally focused therapy for couples." *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 61(1), 78-84.
15. Johnson, S.M. & Greenberg, L. S. (1988). "Relating Process to Outcome in Marital Therapy." *Journal of Marital and Family Therapy*, 14, 175-183.

Reviews of EFT Research / Commentaries

1. Johnson, S. and Greenman, P. (2013). "Commentary: Of Course It Is All About Attachment!" *Journal of Marital and Family Therapy*, 39(4), 421-423.
2. Priest, Jacob B. (2013). "Emotionally Focused Therapy as Treatment for Couples With Generalized Anxiety Disorder and Relationship Distress." *Journal of Couple & Relationship Therapy: Innovations in Clinical and Educational Interventions*, 12(1), 22-37.
3. Fitzgerald, J., & Thomas, J. (2012). "A report: Couples with medical conditions, attachment theoretical perspectives and evidence for Emotionally-focused Couples Therapy." *Journal of Contemporary Family Therapy*, Vol. 34(2), 277-281.
4. Johnson, S.M., & Wittenborn, A.K. (2012). "New research findings on emotionally focused therapy: Introduction to special section." *Journal of Marital and Family Therapy*, 38, Supplement s1, 18-22.

Rev. 23 – June 2016

5. [Lebow, J.L., Chambers, A.L., Christensen, A., & Johnson, S.M. \(2012\)](#). "Research on the Treatment of Couple Distress." *Journal of Marital and Family Therapy*, 38(1), 145-168.
6. [Furrow, J.L., & Bradley, B. \(2011\)](#). "Emotionally Focused Couple Therapy: Making the Case for Effective Couple Therapy." In J. Furrow, B. Bradley & S. Johnson (Eds.), *The Emotionally Focused Casebook*, pp. 3-30. New York: Brunner Routledge.
8. [Johnson, S. M. \(2008\)](#). "Couple and family therapy: An attachment perspective." In J. Cassidy & P. Shaver (Eds.), *Handbook of attachment: Theory, research and clinical applications*, 2nd Edition, pp. 811-832. New York: Guilford Press.
9. [Johnson, S.M. \(2007\)](#). "The Contribution of Emotionally Focused Couples Therapy." Special Edition of the *Journal of Contemporary Psychology: Humanistic Psychology*, 37(1), 47-52.
10. [Johnson, S.M. \(2007\)](#). "A new era for couple therapy: Theory, research and practice in concert." *Journal of Systemic Therapies*, 26(4), 5-16.
11. [Caldwell, B. E., Woolley, S. R., & Caldwell, C. J. \(2007\)](#). "Preliminary estimates of cost-effectiveness for marital therapy." *Journal of Marital and Family Therapy*, 33(3), 392-405.
12. [Johnson, S.M. \(2003\)](#). "Emotionally focused couples therapy: Empiricism and art." In T. Sexton, G. Weeks, & M. Robbins (Eds.), *Handbook of Family Therapy: The science and practice of working with families and couples*, pp. 303-322. New York, NY: Brunner/Routledge.
13. [Johnson, S. M. \(2003\)](#). "The revolution in couples therapy: A practitioner-scientist perspective." *Journal of Marital and Family Therapy*, 29(3), 365-385.
14. [Johnson, S.M. \(2003\)](#). "Couples therapy research: Status and directions." In G.P. Sholevar (Ed.), *Textbook of Family and Couples Therapy: Clinical Applications*, pp. 797-820. Arlington, VA: American Psychiatric Publishing Inc. (APPI).
15. [Johnson, S.M. \(2002\)](#). "Marital problems." In D. Sprenkle (Ed.), *Effectiveness Research in Marriage and Family Therapy*, pp. 163-192. Alexandria, VA.: American Association for Marriage and Family Therapy (AAMFT).
16. [Johnson, S.M. & Lebow, J. \(2000\)](#). "The coming of age of couple therapy: A decade review." *Journal of Marital and Family Therapy*, 26(1), 23-38.
17. [Baucom, D., Shoham, V., Mueser, K., Daiuto, A. & Stickle, T. \(1998\)](#). "Empirically Supported Couple and Family Interventions for Marital Distress and Adult Mental Health Problems." *Journal of Consulting & Clinical Psychology*, 66(1), 53-88.

Rev. 23 – June 2016

7. Weissman, N., Batten, S.V., Dixon, L., Pasillas, R.M., Potts, W., Decker, M. & Brown, C.H. (2011). The Effectiveness of Emotionally Focused Couples Therapy (EFT) with Veterans with PTSD. Poster presented at the Veterans Affairs National Annual Conference: Improving Veterans Mental Health Care for the 21st Century, Baltimore, MD.

Meta-Analyses

1. [Wood, N. D., Crane, D. R., Schaalje, G. B., & Law, D. D. \(2005\)](#). "What works for whom: A meta-analytic review of marital and couples therapy in reference to marital distress." *The American Journal of Family Therapy*, 33(4), 273-287.
NOTE: Refers to EFT
2. [Johnson, S., Hunsley, J., Greenberg, L. & Schindler, D. \(1999\)](#). "Emotionally Focused Couples Therapy: Status & challenges (A meta-analysis)." *Journal of Clinical Psychology: Science and Practice*, 6, 67-79.
NOTE: Also listed under Outcome Research
3. [Dunn, R.T. & Schwebel, A.I. \(1995\)](#). "Meta-analytic review of marital therapy outcome research." *Journal of Family Psychology*, 9(1), 58-68.

Research on EFT Training / Learning EFT

1. [Sandberg, J.G., Knestel, A., & Cluff Schade, L. \(2013\)](#). "From Head to Heart : A Report on Clinicians' Perceptions of the Impact of Learning Emotionally Focused Couple Therapy on Their Personal and Professional Lives." *Journal of Couple & Relationship Therapy*, 12(1), 38-57.
2. [Sandberg, J.G. \(2011\)](#). "Introduction to the Special Section on Learning Emotionally Focused Couples Therapy." *Journal of Marital & Family Therapy*, 37(4), 377-379.
3. [Montagno, M., Svatovic, M. & Levenson, H. \(2011\)](#). "Short-Term and Long-Term Effects of Training in Emotionally Focused Couple Therapy: Professional and Personal Aspects." *Journal of Marital & Family Therapy*, 37(4), 380-392.
4. [Sandberg, J.G. & Knestel, A. \(2011\)](#). "The Experience of Learning Emotionally Focused Couples Therapy." *Journal of Marital & Family Therapy*, 37(4), 393-410.
5. [Palmer-Olsen, L., Gold, L.L. & Woolley, S.R. \(2011\)](#). "Supervising Emotionally Focused Therapists: A Systematic Research-Based Model." *Journal of Marital & Family Therapy*, 37(4), 411-426.

Miscellaneous

1. [Sandberg, Jonathan G., Busby, Dean M., Johnson, Susan M., & Yoshida, Keitaro \(2012\)](#). "The Brief Accessibility, Responsiveness, and Engagement (BARE) Scale: A Tool for Measuring Attachment Behavior in Couple Relationships." *Family Process*, 51(4), 512-526.
2. [Caron, A., Lafontaine, M.-F., Bureau, J.-F., Levesque, C., & Johnson, S.M. \(2012\)](#). "Comparisons of attachment in close relationships: An evaluation of relationship quality and attachment to parents, friends, and romantic partners in young adults." *Canadian Journal of Behavioural Science*, 44, 245-256.

Programs Based on EFT Research

1. [Johnson, S.M. \(2009\)](#). The Hold Me Tight for Connection – Facilitators Guide. Ottawa, Canada. International Centre for Excellence in EFT.
2. [Johnson, S.M., & Rheem, K. \(2006\)](#) Becoming a couple again: A post-deployment program for military couples. Washington, DC: Strong Bonds-Strong Couples, Rheem Media.

Rev. 23 – June 2016